

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Kaupunginhallitus

Esityslista 23.09.2024/Asianro 9

Lausunnon antaminen eduskunnan oikeusasiamiehelle tietopyyntöön vastaamista ja valvontaa koskevassa asiassa

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on jo aiemmin Loviisan kaupungin hallinnolle antamassaan huomautuksessa EOAK/1720/2019 todennut:

”Julkisuuslain asiakirjan antamisesta päättämiseksi säädetyt menettelytavat ja määräajat ovat ehdottomat. Jos viranomainen kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on ilmoitettava kieltäytymisen syy, annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi ja tiedusteltava kirjallisesti asian vireille saattaneelta, haluaako hän saada asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi. Tietopyyntö on käsiteltävä viivytyksettä ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, viimeistään kahden viikon kuluessa tietopyynnön saapumisesta. Julkisuuslain mukaan asiakirjapyynnön täyttämistä ei voida kieltäytyä sen johdosta, että aineiston julkisuuden tarkastamiseen kuluu suuri työmäärä eikä muutenkaan voimavaroihin tai henkilöstömäärään liittyvillä syillä. Ainoa lain tuntema liikkumavaraa koskee asiakirjapyynnön toteuttamisaikaa, joka voi laissa säädetyin edellytyksin pidentyä korkeintaan kuukauteen.”

Julkisuuslain määräyksistä ja eduskunnan oikeusasiamiehen jo aiemmin antamasta huomautuksesta huolimatta kantelussa mainittuja laiminlyöntejä selitetään mm. vallinneilla olosuhteilla, vaikka oikeusasiamies on päätöksessään nimenomaan todennut, että julkisuuslain mukaan asiakirjapyynnön vastaamisesta ei voida kieltäytyä sen johdosta, että aineiston julkisuuden tarkastamiseen kuluu suuri työmäärä eikä muutenkaan voimavaroihin tai henkilöstömäärään liittyvillä syillä. Viranomaisella on myös velvollisuus antaa tietoja merkittävistä asioista, vaikkei niistä ole (vielä) laadittu valmiita asiakirjojakaan.

Suomen perustuslain 11.6.1999/731 2 §:n julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Kuntalain 10.4.2015/410 39 §:ssä määrätään kunnanhallituksen tehtävistä, että kunnanhallituksen tulee vastata laillisuuden valvonnasta. Siten pidän hämmästyttävänä, että kuntalain määräämänä laillisuudenvälvojana kaupunginhallitus asiaan mitenkään puuttumatta ja myös annetun lausunnon

perusteella hyväksyy menettelyn, että Suomen lain määräyksiä voidaan jättää toistuvasti noudattamatta.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa. Tietopyyntöön on hallintolain mukaan vastattava välittömästi ja tieto on luovutettava julkisuuslain mukaan viivytyksettä, viimeistään kahdessa viikossa. Korostan vielä lisäksi, että hallintolain 23 §:n 1 momentissa edellytetään yleisesti, että asia on viranomaisessa käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Yhteenvetona totean kantelun olevan aiheellisen ja ettei kaupungin hallinnossa tietopyyntöön vastaamisessa olla noudatettu hyvää hallintotapaa eikä voimassa olevia lakeja.

Loviisa 23.9.2024

Kari Hagfors

kaupunginhallituksen jäsen